

48. Sæson 2017

Globetrotteren Holberg

Tilbage på Sorø Akademi

**Program: Musik af Purcell, Telemann,
Vivaldi, Karl-Åge Rasmussen m.fl**

Medvirkende

Concerto Copenhagen

Poul Høxbro – koncept, fortæller, galoubet & tambourin

Lars Ulrik Mortensen – musikalsk ledelse

Concerto Copenhagen

Dato: 14. august kl. 20.00

Sted: Sorø Akademi Festsal

Billetter:

www.ticketmaster.dk

Pris: 150 kr

Ludvig Holberg blev født i Bergen 1684 som søn til oberstløjtnant Christian Nielsen Holberg og Karen Lem. Han blev i løbet af sit liv professor i metafysik og logik, latinsk litteratur, geografi og historie ved Københavns universitet, og han døde i 1754 som lensbaron til et baroni, der omfattede Brorup og Tersløsegaard i nærheden af Sorø. Det i sig selv er jo noget af en rejse, men det er i Holbergs mange udenlandsrejser, at denne koncert tager sit udgangspunkt.

Som så mange andre unge af god familie var det naturligt for Holberg, efter endt uddannelse, at begive sig ud på rejser og eventyr, og mellem 1704 og 1726 foretog den unge Ludvig omfattende rejser rundt i Europa. Rejser hvor han ofte måtte klare sig for ganske få midler eller skaffe sig til dagen og vejen gennem at arbejdede som underviser i sprog eller musik.

At rejse på denne måde gjorde jo naturligvis, at han kom i kontakt med et meget bredt udsnit af mennesketyper i de lande, hvori han opholdt sig. Nogle gange fik han adgang til de finere saloner, andre gange måtte han bo sammen med hvem som helst på usle herberg, rejse på billigste klasse eller rent ud sagt vandre fra sted til sted.

Udstyret med sine skarpe evner til at iagttage og til at formulere sig var det nærliggende for Holberg at søge efter og at beskrive nationale træk blandt de mange mennesketyper, han mødte i de lande han besøgte, og i de såkaldte Levnedsbreve, som udgør hans selvbiografi, finder vi afsnit, som netop beskriver karakteren af indbyggerne i de lande, han har besøgt. Disse såkaldte national- karakteristikker er ofte ikke just flatterende for de pågældende landes indbyggere, men yderst underholdende og lærerig læsning. Det er uddrag fra disse afsnit af Holbergs erindringer, som danner tekstgrundlag for denne musikalske 1700-talsrejse. Der er dog én undtagelse fra dette, og det gælder, når vi i løbet af koncerten bevæger os fra jordens overflade og ned i det underjordiske.

Som nævnt ovenfor underviste Holberg også i musik, og vi ved, at han var en dygtig udøver på blokfløjte (et af tidens modeinstrumenter). Desværre efterlod Holberg ikke noget nodebibliotek, der kan fortælle os præcis, hvad han spillede, og han nævner heller aldrig i sine mange tekster detaljer om, hvor eller med hvem han musicerede. Faktisk har vi blot én kilde til ét lille stykke, som vi med bestemthed ved, at Holberg har spillet for nogen.

Kilden er et brev fra filologen og historikeren Hans Gram (1685-1748), hvori Gram beskriver, hvorledes han fik professor Holberg til at spille et bestemt stykke musik: "...Min Collega Professor Holberg er baade Musicus selv, og tillige Landsmand med disse underjordiske Musici. Jeg har ikke længe med saa stor Attraa bedet ham om Noget, som forleden, da han blev saa elskværdig, baade at synge og spille mig dette Klippestykke...".

Dette "Klippestykke" stammer fra en beretning, som komponisten Johann Mattheson (1681-1764) lød trykke i Hamborg i 1740. Historien kommer oprindeligt fra en tidligere stadsmusikant i Bergen, som påstod ved en lejlighed at have hørt de underjordiske musik, og stadsmusikanten memorerede og nedskrev et lille musikstykke, som han hørte klinge fra klippernes dyb. Hele beretningen om den underjordiske klippekonzert indgår i programmet som en lille pause i beskrivelserne af den jordiske verden, og ved koncert præsenteres desuden Karl Aage Rasmussens nye komposition over disse underjordiske toner.

Resten af musikken i programmet er et udvalg af værker fra Holbergs egen tid, og disse udvalgte satser udtrykker på hver sin vis nogle af de karakteristika, som knytter sig til indbyggerne i de lande vi besøger eller hører om i Holbergs erindringer.

God rejse!

Teksterne i programmet hentet fra "Mit Liv og Levnets Historie" af Ludvig Holberg (1684-1754) og fra »Etwas Neues unter der Sonne! oder das unterirdische Klippen-Concert In Norwegen af Johann Mattheson (1681-1764).

Program

Johann Adolph Scheibe: Sinfonia i B-dur

William de Fesch: Koncert i B-Dur, op. 3, nr 2

Henry Purcell: Chaconne fra "The Fairy Queen"

Henry Purcell: "Dance of the Green Men" fra "The Fairy Queen"

Turlough O'Carolan: Catherine Martin, Conor O'Reilly

Antonio Vivaldi: Koncert i E-Dur, RV 134

Georg P. Telemann: Fra "Les Nation anciennes et modernes" TWV 55:G4

Karl Aage Rasmussen: Klippemusik

Jean-Féry Rebel: "Les Caracteres de la Danse"